

مشخصات سوسری‌ها

سوسری‌سوسک‌ها حشراتی هستند که بدنی پهن و به طور معمول ۲ جفت پا دارند. گونه‌های نادری از سوسری‌ها قادر به پرواز هستند ولی به سرعت راه می‌روند و رنگ آن‌ها از قهوه‌ای روشن تا سیاه است.

چرخه زندگی

سوسری‌ها در چرخه زندگی خود ۳ مرحله تخم، نمف و بالغ را دارند. سوسری ماده تخم‌های خود را به شکل گروهی داخل کپسولی لوبیا شکل و چرم مانند به نام اتکا (ootheca) می‌گذارد. تخم‌ها بسته به درجه حرارت، رطوبت و نوع سوسری بعد از ۱ تا ۳ ماه باز می‌شوند.

اتکا

انواع سوسری‌ها

تقریباً بیش از ۴۰۰۰ گونه سوسری در سرتاسر جهان وجود دارد که حدود ۵۰ گونه آن‌ها در زمره آفت‌های اهلی محسوب شده و انواع حائز اهمیت آن شامل :

۱- **سوسری آلمانی (سوسک کابینتی)** : سوسری آلمانی شرایط گرم و مرطوب نقاطی مانند آشپزخانه و رستوران‌ها را می‌پسندد. در درزها و شکافها، پشت قاب‌عکس، تابلوی اعلانات، کشو و قفسه‌ها، درون وسایل برقی و هر جای دیگری که به عنوان پناهگاه بتواند در آن در طی ساعات روز مخفی - شود، می‌توان آن را یافت.

۲- **سوسری شرقی**: این حشره دماهای خنک‌تر از سوسری آلمانی را ترجیح می‌دهد بنابراین بیشتر در زیرزمین‌ها، مجاری عبور آب، چاهها، قسمت‌های سردتر آشپزخانه، حمام‌ها و محل‌های آماده‌سازی غذا یافت می‌شود. بعلاوه این سوسری قادر به تحمل دماهای بالاتر در موتورخانه ساختمان‌هاست.

۳- **سوسری آمریکایی**: سوسری آمریکایی بزرگترین سوسری موجود در اماکن داخلی است. سوسری آمریکایی همانند سوسری آلمانی شرایط گرم و مرطوب را ترجیح می‌دهد و در اماکن داخلی، انبار مواد غذایی و محل‌های آماده سازی غذا زندگی می‌کنند. آنها معمولاً در کانال و چاه‌های فاضلاب دیده می‌شوند و همچنین در مناطق گرم‌تر دنیا بیرون از ساختمان‌ها در محل‌های جمع‌آوری زباله‌ها و مناطق متروکه می‌توان آن را دید. این سوسری به سرعت حرکت می‌کند و در هوای گرم قادر به پرواز بوده، در شب از پنجره باز وارد اتاق‌ها می‌شود و یا در اطراف چراغ‌های روشن درون حیاط به پرواز درمی‌آید.

عادات غذایی

سوسری‌ها همه‌چیزخوار و پرخور هستند. سوسری‌ها توانایی استفاده از بسیاری از پسماندهای غذایی انسان‌ها را دارند. این حشرات مواد شیرین نشاسته‌ای را ترجیح می‌دهند. همچنین آن‌ها از شیر، پنیر، گوشت، نان، غلات، مقوا، جلدکتاب، کفی-کفش‌ها، لاشه‌ی سوسری‌های مرده، خون‌خشک و تازه، مدفوع و از ناخن دست و پای کودکان و اشخاص بیمار و خوابیده تغذیه می‌کنند.

اهمیت بهداشت عمومی

سوسری‌ها از آفات مهم هستند و آن‌ها قسمتی از غذای کاملاً هضم نشده خود را برمی‌گردانند و به دفع مدفوع روی غذا عادت دارند همچنین این حشرات از دهان و غددی که منافذ آن در پوست باز می‌شوند ماده‌ای نامطلوب ترشح می‌کنند که در مسیر رفت و آمد و منابع غذایی ایشان بوی ماندگار ناخوشایند ایجاد می‌شود.

دانشگاه تربیت مدرس

سوسریها

Roaches

ممانعت از ورود سوسری ها: با مسدود کردن چهار چوب درها، ترک کف اتاقها، سوراخ کفشورها، لوله های فاضلاب و کابل برق دسترسی سوسری به داخل ساختمان را کاهش دهید.

مبارزه شیمیایی

کنترل شیمیایی با حشره کش به چند دلیل مشکل است: دلیل اول ایجاد مقاومت حشره نسبت به حشره کشها است که به طور معمول استفاده می شود. بعلاوه بسیاری از حشره کشها آنها را دور می کنند بنابراین هیچ تماسی با این مواد ندارند. اثر کنترل شیمیایی موقتی است، بنابراین بهتر است بلافاصله بهسازی محیط و تعمیرخانه صورت گیرد.

* محل هایی که بایستی سم پاشی شوند شامل آشپزخانه، پشت قرنیز چوبی، داخل و اطراف دستشویی ها ، داخل و زیر قفسه ها و کسوها، زیر صندلی و میزها، کانال ، لوله ها، فاضلاب و ورودی کانال زیر زمینی هستند.

* مدت زمانی که حشره کش ممکن است پس از سم پاشی موثر باشد به چند عامل از جمله کاربرد کامل، سرعت آلودگی مجدد، مواد شیمیایی قبلا مصرف شده، مقدار و ترکیب حشره کش، جنس سطح، میزان رطوبت و به میزان دوام و پاک شدن حشره کش بستگی دارد.

بیماری های منتقله

سوسریها از لوله های آب، باغ، فاضلاب و توالتها به محل زندگی انسان وارد می شود. این حشرات از مدفوع و غذای انسان تغذیه میکنند، بنابراین قادرند عوامل بیماری زا را منتقل کنند.

* این حشره از حاملان قطعی یا مشکوک عوامل بیماری-زای، بیماری های زیر می باشند:

- اسهال
- اسهال خونی
- طاعون
- وبا
- جذام
- تب تیفوئید
- فلج اطفال

بعلاوه آنها تخم کرم های انگلی را حمل کرده و می توانند موجب واکنش آلرژیک از جمله ناراحتی پوستی، خارش، تورم پلک و ناراحتی های جدی تنفسی بشوند.

اقدامات کنترل

نظافت و رعایت : مواد غذایی باید در ظرف هایی با در پوش محکم و در داخل کابینت های دردار و توری دار و یا یخچال نگهداری شوند. جهت جلوگیری از تکثیر و انتشار سوسریها باید محیط عاری از هرگونه مواد غذایی باشد.

